

πάνε κι άλλα πολεμικά στα Χανιά, τότε πώς υιοθέτησε την πρόταση ή Γαλλία, κ' ύστερα πώς ή Ρωσία είπε να ξαναγίνη ξενική κατοχή. Είπανε ακόμα κ'ι πώς οι Δυνάμεις θάπαιτήσουν να ξανασηκωθούν τούρκικες σημαίες στα Κρητικά λιμάνια.

Ός τόσο, ή Τουρκία φοβέριζε πώς θα συμμαχήση και με την Αουστρία για να μη χάση την Κρήτη, και καλούσε στα όπλα μια ταξιαρχία ρεδιφιδων να φυλάξη τα θεσσαλικά σύνορα. Και τό μπυκοτάρισμα, καλμαρισμένο τώρα στη Σμύρνη, έπαιρνε κ' έδινε στην Πόλη, στο Μαρμαρά, στη Θεσσαλονίκη. Διάβασα και πώς αναγκάστηκε μια ελληνική εταιρεία να σηκώση τούρκικη σημαία στα βαπόρια της για να δουλεύουνε στα τούρκικα λιμάνια. Και μ' έλο που ή Πύλη έστειλε μηνύματα στις έπαρχίες να ήσυχάζουνε πιά, μ' έλο που οι Νεότουρκοι άρχισαν να τρώγονται συναμεταξύ τους, τ'ά πράματα πήρανε άσκημο δρόμο, τόσο που επιτέλους αποφάσισαν οι 4 Δυνάμεις να τριξουνε τ'ά δόντια τους στην Πύλη για τήν άνώμαλη κατάσταση.

Για τήν ώρα, τό Κρητικό φαίνεται πώς έτσι θα πάη: για να μη γίνουμε χειρότερα θα μαζωχτή σε λίγο ή Έθνοσυνέλεψη, όπου θα πάνε κ' οι Μουσουλμάνοι πληρεξούσιοι δίχως όρκο, να διορίση νέα Έχτελεστική Έπιτροπή—έξη πρόσωπα, μ' άπ' όλα τ'ά κόμματα. Κ' έμεις θα μείνουμε με τους έπαινους τών «Τάιμς» για τήν ειρηνική μας στάση, με τις φοβέρες της Τουρκίας, κ' με τις βρισιές της Ρουμανίας για ένα έπεισόδιο που γένηκε στην Πειραιά από τους βαρκάρηδες άπάνω σ' ένα ρουμανικό βαπόρι, και με τήν περιφημη εκκαθάριση.—'Αλήθεια, παραλίγο να τό ξεχάσω: γένηκε κάποιον ξάφρισμα στα ύπουργεία της Παιδείας, τών Έσωτερικών και τών Οικονομικών, κλάψαν όσοι παυτήκανε, κ' ο κόσμος δέν άλλαξε τήν όψη του.

ΑΘΗΝΙΩΤΗΣ

Π. Σ. ΔΕΛΤΑ

ΠΑΙΔΙΚΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ

—ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΤΡΙΔΑ (με εικόνες του κ. Ν. Δύτρα).

—Η ΚΑΡΙΑ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΑΣ (με εικόνες της Κας Σοφίας Λασκαρίδη).

Τυπώθηκε στη Λόντρα, σε διαλεκτό χαρτί και είναι καλλιτεχνικά δεμένο. Πουλιέται στο βιβλιοπωλείο της «Εστίας» δρ. 3,50.

φεβρό και λάγνο άγκάλιασμα που κάνει ολόκληρης της ανθρώπινης ψυχής ο Σαίξπηρ. Ο Meredith απλώνεται στο ξισκάλισμα του ανθρώπινου χαρακτήρα, της ευαισθησίας, της κοινίας, αλλά παίρνοντας, με ιδιαίτερη, όπως πάντα, τέχνη, τή ζωή στον ίσιο μόνο δρόμο της και μένο τό φυσικό της κύλισμα περιγράφοντας.

Διαβάζοντας κανείς τό Meredith πρέπει, καθώς είπαμε, να παραβλέψη αυτό τό άξίωμα, να πούμε, του όμοιομορφου, γιατί ίσα-ίσα τό έργο του Meredith μας αναγκάζει, αν θέλουμε να τό νοιώσουμε, να τό παραβλέψουμε αυτό. Η ενέργεια σ' αυτό δέν είναι πυκνομαζωμένη γύρω από μια intrigue, και τ'ά πρόσωπα δέ φαίνονται σ'ά νάταν άπάνω σε ζωγραφιά. Μόνα σε πολλά γυρίσματα κι άπειρες αναλυτικές λεπτομέρειες άφίνεται, σ' εκείνον που διαβάσει, να βρη τό θέμα, που όλγόνα ξεφεύγει, και να στυλώση τους χαρακτήρες. Πρέπει κανείς να μαζέψη αυτά τ'ά μικροπράματα, τήν κίνηση, τ'ά λόγια, κ' άπ' αυτά όλα να νοιώση τό σκοπό του συγγραφέα. Όλόκληρο αυτό τό έργο είναι μια σύνθεση με παρατηρήσεις και συλλογισμούς που όλα μαζί σαν πυραμίδα καταλήγουνε σε μια αληθινή κορυφή και σ' ένα άπλο σκοπό. Ο ίδιος έ

Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ

ΓΙΑ ΤΑ ΜΟΥΣΙΚΟΚΡΙΤΙΚΑ ΓΥΜΝΑΣΜΑΤΑ

Φίλε Νουμά,

Διαβειθαί τον κ. Μανόλη Καλομοίρη, μουσικό, ότι έδιάβασα με πολλή προσοχή και άμεροληψία τ'ά δσα ως τώρα έγράφτηκαν στο «Νουμά» και άλλου για τό ζήτημα του 'Ωδειού, με ιδιαίτερη δέ προσοχή και άμεροληψία έδιάβασα και τ'ά δικά του. Δέν είμπορώ όμως να πώ άλλο τόσο για τους έδιάβασαν ή δέν έδιάβασαν και έκριναν τ'ά δσα έγγραφα πρό καιρού έγω και τελευταία ο κ. Αξιώτης για τό 'Ωδειο. Σ' αυτό τό θέμα, βέβαια, χρειάζεται μια πολύ πλειό εύρύτερη συζήτηση από έλείνη που θα μου επέτρεπεν ο χώρος του «Νουμά», συζήτηση, που έλπίζω θα γίνη μια όχι πολύ μακρυνή ήμέρα.

Ός τόσο, τι έδώ τώρα είμπορώ να κάνω είναι τό να εκφράσω τήν ευχαριστήσή μου που ο κ. Βάρβογλης πρώτα και ύστερα ο κ. Καλομοίρης (όχι στο πρώτο του άρθρο, αλλά στα κατόπι) συμφωνούνε μαζί μου στο ότι τό 'Ωδειο δέν έχτελει τον προορισμό του, είναι δέ βέβαιος ότι, αν ο κ. Καλομοίρης, π. χ. έμνε στον τόπο μας για κάμπισσο καιρό και έμελετώσε έτσι βαθύτερα τ'ά πράγματα, θα έλεγε πώς ήσαν λίγα δσα ως τώρα είπαμε έμεις για τό 'Ωδειο. Είμαι δέ ακόμα βέβαιος ότι θα έσυμφωνούσε και με τον κ. Αξιώτη σ' έσα στη φυλλάδουλα του έγγραφε, αν τ'ά διάβαζε καλλίτερα, γιατί έγω, που τ'ά διάβασα πλειό προσεκτικά, έκατάλαβα σε πολλά, όλωσδιόλου διαφορετικά πράγματα από ό,τι κατάλαβεν ο κ. Καλομοίρης.

Ο κ. Αξιώτης και έγω είχαμε πάντα τήν ιδέα ότι τό παλιό 'Ωδειο, ακολουθώντας ένα φυσικό δρόμο, σύμφωνα με τον βαθμό της ανάπτυξης της εποχής του, θάφτανε με τον καιρό σ' ένα φυσικό τέρμα προόδου και όχι σε ψεύτικο όπου έφερε τό μουσικό κοινό ή έξω από κάθε αίσθημα και κάθε λογική πορεία του υπό τον κ. Νάζο 'Ωδειού.

Ός δείγμα της όρθής αντίληψης τών παλιών μορφωτών του 'Ωδειού (που είζεραν τον Βετχόβεν), ο κ. Αξιώτης άναφερεν, ακολουθώντας μιάν ιστορική σειρά και ένα ιστορικό πνεύμα, τ'ά άπλά εκείνα και εύληπτα έργα, που ήσαν της πρώτης ανάγκης σ' ένα κοινό που, καθώς λέει ο κ. Αξιώτης, πριν μάθη να διαβάξη, έχει ανάγκη να μάθη πρώτα να συλλαβίξη.

Meredith δέν κριτικάρει τό έργο του αλλά αντικειμενικά, να πούμε, τό συνθέτει. Μας άραδιάζει τ'ά στοιχεία της πραγματικότητας, βελονίες μικρές και πολλές φορές ασύλληπτες, κι άφήνει στη δική μας αντίληψη να φροντίσουμε για τό νόημα. Η τέχνη του είναι γερμάτη περιπλοκές, σαν τή ζωή. Κάποτε φαίνεται σαν περιτολόγος γράφοντας άκατανόητες φλυαρίες, αλλά και πάλι όλα του μας βοηθούν στο ζήτημα της αλήθειας που κυνηγάει. Κάθε πρόσωπο, χωρ' να μας συστηθη, σγκώνεται σιγά-σιγά έμπρός μας ή ύλο μ' αληθινό και βγαλμένο ύστερ' από βαθύτατη παρατήρηση της ζωής. Σ' όλα αυτά μια πρωτότυπη αντίληψη και μια ξεχωριστή ανεξαρτησία μας ξεφνίζουνε. Πρέπει πρώτα-πρώτα να καταλάβουμε— έμεις οι ξένοι τουλάχιστον— τή δύσκολη με καλοκάμων γλώσσα, να συνθέσουμε στην τέχνη του και να υπεσχητούμε στους τρέπους του συγγραφέα, γιατί αυτός δέν κοιτάζει να ύποταχτη στη θέλησή μας ή σε κοιτούς κανόνες, αλλά δικούς του ρυθμούς δημιουργώντας μας τραβάει πίσω από αυτός. Στο σύνολό του μπορεί κανείς να τον παρομοιάση κάπως με τους γάλλους decadents. Εκείνος ο πρόλογος του Egoist μερικές του παρατηρήσεις στην Diana of the Cross-

Βέβαια, σ' ένα τέτοιο κοινό, όπως πολύ καλά λέει και ο κ. Καλομοίρης, θα ήτανε μωρία να άρχιζε κανείς με τήν Ένάτη του Βετχόβεν και με τον αυστηρό κλασικισμό, όπως έκανεν ο κ. Νάζος, σ' ένα milieu δέ ντιλεταντιστικό, όπως εκείνο που έκαλλιέργησε και έμόρφωσε τό νέον 'Ωδειο.

Και τους καρπούς αυτής της απότομης και άκαιρης δίαιτας τους ξερούμε δυστυχώς.

Ο κ. Αξιώτης τώρα, εξακολουθώντας λέει ότι βέβαια δέν θα ήσαν τ'ά εύκολονήτα αυτά έργα ή διαρκής τροφή του 'Ωδειού, αλλά θα προετοιμάζαν σιγά, σιγά, και όχι άποτομα τήν άφιξη του κλασικισμού, που είναι άπαραίτητη μορφωτική βάση σε μια ώριμμένη εποχή, και για τον πλειό πρωτογενή μουσικώς λαό του κόσμου.

Ο κ. Καλομοίρης τώρα, φαίνεται σαν να θέλη να βάλη με τό σταμό στο στόμα του κ. Αξιώτη, πράγματα που δέν θα επέτρεπτο να τ'ά έλεγεν ούτε ο πλειό άπειρος στη μουσική. Και είναι αληθινά ν' άπορήση κανείς, πώς ένας μουσικός, τελειόφοιτος 'Ωδειού, σαν τον κ. Καλομοίρη, ο όποιος βέβαια ξέρει πολύ καλά ότι σε κάθε 'Ωδειο του κόσμου μια είναι ή πορεία και ένα άπάνω κάτω κι' άναλλοίωτο τό πρόγραμμα τών μελετωμένων και εκτελουμένων έργων, μέσα πάντα και γύρω στον κλασικισμό, πώς είναι δυνατόν, λέγω, να φαντασθη ότι ένας άλλος συνάδελφός του, διπλωματούχος ενός βλουθόπτε ευρωπαϊκού 'Ωδειού είμπορεί να πη έσα αυτός ίφαντάστηκε ότι είπεν ο κ. Αξιώτης. Δε με συγχωρήση ο κ. Καλομοίρης να του πώ, ότι αυτό είναι αληθινά, πολύ άστείο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΜΠΕΛΕΤ

ΑΠΟ ΤΗ ΣΥΛΛΗ

Φίλε «Νουμά»,

Μούναι, με τήν αλήθεια, άδύνατο να μορτίσω με δυό λόγια να Σου περιγράψω τή συγκίνηση, τή χαρά και τό ξεραθύμημα που μας έπικσε όλους δώ πέρα με τό γλυκόν αντίλαλο της προκήρυξης της Έφορίας του πρότυπου Σκολείου μας.

Συντροφικισμένοι όλοι μες στο σαλονάκι τ' Αδερφάτου μας «Γλώσσα και Ζωή» μ' ένα παράξενον ένθουσιασμό τή διαβάταμε και τήν ξαναδιαβάταμε. Να μας ζήσουν, να μας πολυχρονίσουν οι αληθινοί σωτήρες του Έλληνισμού, είτανε τ'ά μόνα χεροκροτήματά μας. Μπραβο τους! Ο Θεός να τους πολυ-

ways μας ζυώνουνε πολύ στο Mallarmé. Η άνάυσή του πάλι κ' ή βαθειά του ψυχολογία μας φέρνουν, όπως είπαμε και παραπάνω, προς τον Beyle. Αυτά τ'ά δυό έργα του, ο Egoist, και ή Diana of the Crossways, άρχίζουνε με άκατανόητες φράσεις που μόνο αυτές θάφταναν για να μη μας άφήσουν να τ'ά τελειώσουμε. Πουθενά δέ γίνεται σύσταση— όπως τις περισσότερες φορές τουλάχιστο— τών προσώπων του και τό ένδιαφέρο μας δέν ξεσηκώνεται από τ'ά μικρά του έπεισόδια. Μικρές-μικρές λεπτομέρειες περνούν από μπροστά μας σαν κινηματογραφικό θέαμα κ' ή μια δέχεται τήν άλλη. Συνάντητες, περιπάτοι, παρατηρήσεις, έρχονται τό ένα κοντά σ'άλλο μόνο και μόνο για να εύκολούν, για να προκαλέσουν τήν κουβέντα που έτσι προχωρεί άβίαστα. Ο διάλογος μας φανερώνει τις ψυχές, κι όταν έβη στιγμή που ο συγγραφέας νομίζει πως τ'ά πρόσωπα φαίνονται αρκετά από τ'ά λόγια τους, τό μυθιστόρημα τελειώνει...

Στο Meredith δέν πρέπει να περιμένουμε να ανακαλύψουμε καινούργιες ιδέες, γιατί άλλωστε αυτό δέν είναι και έργο του μυθιστοριογράφου. Πρέπει πιο πολύ να εξετάζουμε τήν ενέργεια που δείχνουν τ'ά πρόσωπα και να κούμε τή γλώσσα που χυουν τ'ά